

**DOĞANIN VE HAYVANLARIN KORUNMASI VE
DİYARBAKIR'DA SOKAK HAYVANLARININ DURUMU**

ÖZET

Doğa kendini devamlı yenileyen ve değiştiren, canlı ve cansız maddelerden oluşan tüm varlıkları kapsar. Doğa canlı ve cansız varlıkları ile bir bütündür. Hava, su, toprak, bitki, hayvan ve insan doğada hep birlikte bulunmaktadır. Her biri kendine özgü yaşam formuna sahip tüm ekosistemler önem taşır. Bu varlıklardan birisinin eksikliği doğanın düzeninin bozulmasına sebep olur. İnsan doğada yaşayan türlerden sadece birisidir. Ancak doğaya zarar veren tek türdür. İnsanın olmaması doğa için bir eksiklik teşkil etmemektedir. Milyonlarca yıl kendi düzeni içinde uyum içinde yaşayan Dünya, insanın gelişi ve doğaya egemen olma savaşı yüzünden, içinde yaşayan canlılar ile birlikte yok olma sürecine girmiştir. En basit yaşam formunun bile ekosistemde önemli bir rolü bulunmasına rağmen, insan acımasızca bu canlı türlerinin bazılarının yok olmasına sebep olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

Doğanın ve Hayvanların Korunması

İnsan kendisini yaşadığı dünyanın bir parçası olarak değil, dünyanın ve hatta evrenin sınırsız tek hakimi olarak görmektedir. İnsan bu dünyanın efendisi değil, yalnızca yeryüzündeki diğer canlı türleriyle eşit yaşam hakkına sahip bir türdür. İnsan merkezli bakış açısı ve kör zihniyet, günümüzde ekosistem bütünlüğü ve biyolojik çeşitlilik açısından en ciddi tehlikedir.

Sonucunu düşünmeden ormanları yaktık, kestik kendimize hep yer açtık. Sularımızı kirllettik. Denizlere pisliklerimizi, atıklarımızı döktük. Havayı her türlü şekilde kirllettik, ozon tabakasını deldik. Dünyanın ısınmasına, buzulların erimesine yol açtık. Canlıların yaşam alanlarını yok ettik. Tüm bu yaptıklarımızla aslında kendi sonumuzu getirdik.

İçinde ölünceye kadar yaşamaya mecbur olduğumuz, her türlü nimetlerinden alabildiğine yararlandığımız, kendi refahımız için sorumsuzca sömürdüğümüz, hiç bitmeyecek sandığımız ama aslında sınırlı olan kaynaklarını tükettiğimiz, sömürüp, tüketmekle kalmayıp, bir de üstüne büyük bir hızla kirlettiğimiz Dünyanın geleceğinin ne olacağını ne yazık ki bir çoğumuz hiç düşünmemektedir.

İnsan dahil tüm canlıları içinde barındıran doğa, çok büyük bir bozulma ve yok olma sürecindedir. Dünya bizim evimiz, gidecek başka bir yerimiz yok. Çocuklarımızın bizden sonra da bu dünyada yaşamaya devam edeceğini algılayamıyoruz veya bana ne diyerek umursamıyor ve hiçbir şekilde

DIYARBAKIRDA
DOĞAL HAYAT
SU, İKLİM,
ENERJİ VE
MADEN

Sevgi Ekmekçiler

Diyarbakır Doğayı ve
Hayvanları Koruma Derneği
Başkanı
ekmekciler.sevgi@gmail.
com

yaptıklarımızdan pişmanlık duymuyoruz.

Dünyada yaşayan insan dışındaki hiçbir canlı, kendi türünün yok oluşuna kendisi yol açmamaktadır. Dünyayı sürekli kendi menfaati için büyük bir hızla değiştiren ve bu değişim sürecinde doğayı tahrip eden insanoğlu, kendi türünün ve diğer canlı türlerinin geleceğini de tehlikeye atmaktadır. Aşırı ve bilinçsiz tüketim doğayı kirletmekte, birçok canlı türünün yok olmasına, yaşam zincirinin onarılmaz bir şekilde kopmasına, iklimlerin değişmesine sebep olmaktadır. Doğa o kadar büyük bir hızla yok edilmektedir ki, kendisini yenileme şansını bulamamaktadır.

Küresel iklim değişikliği dünyamızın karşılaştığı en büyük sorun. Seller, orman yangınları, hastalıklar, kuraklık küresel iklim değişikliğinin sonuçlarından birkaçı.

Dünyadaki en akıllı canlı olan insan, kendi türünün, öteki canlıların ve dünyanın geleceğini kurtarmak zorundadır. Bunun için radikal önlemler alınmalı, çevrenin ve doğal hayatın korunmasına ilişkin gerekli araştırma ve planlamalar yapılmalıdır.

Atıklar azaltılmalıdır. Geri dönüştürme, yeniden kullanım, çevreye ve doğaya daha duyarlı ürünler üretilmelidir. Sera gazı salınımı azaltılmalıdır. Yenilenebilir enerji kullanılmalıdır. Tarım ve orman alanları yok edilmemelidir. Tarım alanlarına sanayi tesisleri kesinlikle kurulmamalı, çarpık kentleşme ve kıyı yağmalanmasının önüne geçilmelidir.

Sanayi atıkları kontrol altında tutulmalı, arıtma

tesisleri şart koşulmalı ve denetlenmeli, atıklar için geri dönüşüm projeleri ve teknolojileri kullanılmalıdır. Ulusal enerji, tarım ve turizm stratejilerinde doğal değerler dikkate alınmalıdır. Girişimcilerin yatırımlarını doğaya zarar vermeyecek şekilde planlamaları da sağlanmalıdır. İnsan bu dünyanın efendisi değil, yeryüzündeki diğer canlı türleriyle eşit yaşama hakkına sahip bir türdür.

Doğaya zarar verirken, içinde yaşayan hayvanlara da çok büyük zararlar veriyoruz. Onların yaşam haklarını ellerinden alıyoruz. Günümüzde hayvan hakları ihlalleri çok artmış, bunun yanında ahlaki ve vicdani açıdan hayvanların canlı olarak kabul edildiği, tüm hayvanların yaşam haklarının güvence altına alınması yönünde çabalar da artmaya başlamıştır.

Bu amaçla 15 Ekim 1978 yılında Paris'te Unesco Evinde Hayvan hakları evrensel bildirgesi yayınlanmıştır.

Bildirgede:

Yaşamın tek olduğunu, yaşayan bütün canlıların ortak bir kökeni olduğunu ve türlerin evrimi yönünde farklılaştığını, yaşayan bütün canlıların doğal haklara sahip olduğunu ve sinir sistemi olan her hayvanın kendine özgü hakları bulunduğunu, bu doğal hakların küçümsenmesi ve hatta kolayca göz ardı edilmesinin doğa üzerinde ciddi zararlar doğuracağını ve insanoğlunun hayvanlara karşı suç işlemesine sebebiyet vereceğini, türlerin birlikte olmasının diğer hayvan türlerinin yaşama hakkının insanoğlu tarafından tanınmasını ifade edeceğini, insanoğlu tarafından hayvanlara saygı gösterilmesinin bir insanın bir diğerine gösterdiği

saygıdan ayrı tutulamayacağını dikkate alarak, ilan edilir ki;

- Tüm hayvanlar eşit doğar ve eşit yaşama hakkına sahiptirler.
- Tüm hayvanların saygı görme hakkı vardır. Bir tür hayvan olan insan, diğer hayvanları yok edemez. Hayvanları kendi çıkarı için karşılıksız kullanamaz.
- Hiçbir hayvana kötü ve zalimce davranılamaz. Bir hayvanın öldürülmesi zorunlu ise bu, bir anda ve acı çektirilmeden yapılmalıdır.
- Vahşi hayvanlar kendi doğal çevrelerinde yaşama ve çoğalma hakkına sahiptir. Eğitim amacıyla bile olsa vahşi hayvanlar özgürlüklerinden mahrum bırakılamaz.
- Evcil hayvanlar, uyumlu bir biçimde ve özgürlük içinde yaşama hakkına sahiptir. İnsanların kendi çıkarları için evcil hayvanların yaşama koşullarında yapacakları her türlü değişiklik, haklara aykırıdır.
- Evcil hayvanlar, doğal yaşama sürelerine uygun uzunlukta yaşama hakkına sahiptir.
- Tüm çalışan hayvanlar (at, eşek...) iş süresinin sınırlandırılması, işin daha az yorucu olması, güçlerini artırıcı bir beslenme ve dinlenme hakkına sahiptir.
- Hayvanlara fiziksel ya da psikolojik acı çektiren deney yapmak, hayvan haklarına aykırıdır.
- Beslenmek için bakılan hayvanlar barındırılmalı, taşınmalı ve ölümleri de korkutmadan ve acı çektirmeden olmalıdır.
- Hayvanlar, insanlar tarafından eğlence amaçlı kullanılamazlar. Hayvanların seyrettirilmesi ve hayvanlarla gösteri yapılması, hayvan onuruna aykırıdır.
- Zorunlu olmaksızın bir hayvanın öldürülmesi, yaşama karşı işlenmiş bir suçtur.
- Çok sayıda vahşi hayvanın öldürülmesine neden olan safariler ve av partileri, hayvanlara karşı yapılmış bir soykırımdır. Doğal çevrenin kirletilmesi, yıkılıp yok edilmesi de soykırıma eşdeğerde alçakça bir davranıştır.
- Hayvanların ölüsüne de saygı göstermek gerekir. Hayvanların öldürüldüğü şiddet sahneleri, sinemalarda ve televizyonlarda yasaklanmalıdır. Ama hayvanlara yapılan saldırıları kınamak amacıyla olan filmlerde bu sınırlama yoktur.
- Hayvanları koruma kuruluşları, devlet katında temsil edilmelidir. Hayvan hakları da insan hakları gibi yasayla korunmalıdır denilmektedir.

DIYARBAKIRDA
DOĞAL HAYAT
SU, İKLİM,
ENERJİ VE
MADEN

Tüm dünyada hayvan hakları ihlalleri tüm hızıyla sürüyor. Gelişmiş dediğimiz ülkelerde bile bu ihlaller, hayvan hakları savunucularının büyük çabalarına rağmen engellenemiyor. Kanada'da foklara yapılanlar, Japonya'da balıkçıların balinaları ve yunusları türlü işkencelerle avlamaları, büyük uygarlık düzeyine eriştiğini düşündüğümüz Danimarka'da balinaların büyük törenlerle vahşice avlanmaları, Uzakdoğu ülkelerinde kürkleri için canlı canlı hayvanların yüzülmeleri, yemek için beslenen hayvanlara çektirilen eziyetler, İspanya'da boğa güreşleri adı altında boğalara yapılan işkenceler ve insanların bunu büyük bir zevkle seyretmeleri ve deneylerde milyonlarca hayvanın vahşi yöntemlerle öldürülmeleri en bilinen hayvan hakları ihlalleri.

Türkiye'de de hayvan hakları ihlalleri ne yazık ki vardır ve verilen mücadeleler bu ihlalleri önlemede yeterli olmamaktadır. Son yıllarda Ülkemizde hayvan hakları konusunda bazı mesafeler alındı. Ancak alınan bu mesafelere rağmen, hayvanlara yapılan kötü muameleler devam etmektedir. Hayvanlara tecavüz, zehirlenmeler, barınaklara tıkip öldürülmelerini hızlandırmak, para için dövüştürmek, canlı oldukları, acı çektikleri düşünülmeden, buna hakkımız olup olmadığına bakmadan deneylerde kullanmak, kürkleri için zehirleyerek öldürmek, av adı altında zevk için hayvanları katletmek büyük bir hızla sürmektedir.

Su içmek için nehre gelen yavru ayı ve yemek bulmak için çöplüğe gelen kurt'a yapılan eziyetler hepimizin hatırlıdır.

Komşusunakızanlarhınçlarını onun hayvanından

alabilmektedirler. Çöp konteynırına atılarak preslenen köpekler artık kanıksadığımız olaylar oldu.

Sokaklarda zehirlenerek veya vurularak öldürülen hayvanların kıvrılarak acılar içinde ölmeleri ise sıradan olaylar oldu. Gün geçmiyor ki bu tür olayları duymayalım.

Verilen mücadeleler ve Avrupa Birliğine giriş sürecinin getirdiği zorunlulukla 2004 yılında 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu kabul edildi(1). Hayvan Hakları savunucuları tarafından ilk başlarda büyük sevinçle karşılanan bu yasanın ihtiyaca cevap vermediği zamanla anlaşıldı. Türk Ceza Kanunu kapsamında olmayan bu yasa, hayvan hakları ihlallerinde caydırıcı olmamaktadır. Hayvan hakları ihlallerinde işlenen suçlar kabahatler kanunu çerçevesinde cezalandırılmaktadır. Sigara içenlere verilen cezayla, hayvana karşı işlenen suça verilen ceza aynıdır(2). Bu yasanın Türk Ceza Kanunu kapsamına alınması, hayvana kötü muamele edenlerin gelişmiş ülkelerde olduğu gibi il çevre müdürlükleri yerine mahkemeler tarafından cezalandırılması gerekmektedir. Hayvanları, hayvan hakları savunucuları kadar, aynı zamanda yasalar da korumalıdır. Bu konuda HAYTAP Hayvan Hakları Federasyonunun ve hayvan hakları savunucularının çabaları sürmektedir.

Hayvana karşı işlenen suçlar, insana karşı islenecek suçların ilk adımıdır ama asla son adımı değildir. Bu suçluları ilk adımlarında cezalandırmak, belki de isleyecekleri daha büyük suçlara engel olacaktır. Bugün hayvana yapılan yarın insanlara yapılacaktır. Araştırmalarda katillerin, tecavüzcülerin,

sapıkların geçmişlerinde hayvana işkence görülmektedir (3). Tolstoy'un deyimiyle "Hayvan öldürmeyle insan öldürmenin arası sadece bir adımdır."

Ülkemizde yoğun şiddet ve istismara maruz kalan hayvanlar arasında sahipsiz sokak hayvanları dediğimiz kedi ve köpekler başı çekiyor. Özellikle insana çok yakın bir canlı olan köpekler, insanları sevmelerinin ve güvenmelerinin cezasını çok ağır ödemektedirler.

Köpekler yırtıcı memeliler grubunun bir üyesidir. Av köpekleri, çoban köpekleri, süs köpekleri gibi ırkların yanında sokak köpekleri denen bir tür de mevcuttur. Doğadan koparıldılar, insanla birlikte yaşamaya alıştırıldılar ve kasabalara, köylere, sonunda kentlere kadar getirildiler ve onların çoğunluğu bir sokak köpeği olarak yaşamda kalabilmek, soyunu devam ettirebilmek için bir yaşam savaşı sürdürmektedir (4). Sokaklarda yaşamının tüm zorluklarına, öldürülme, zehirlemelere rağmen var olan soylarını sürdürme içgüdüsünden asla vazgeçmediler ve soylarını devam ettirdiler.

Sokaklarda yaşamının ne kadar zor hepimiz tahmin edebiliriz. Eğer bulunabiliyorsa çöplerde korkarak bir lokma yemek arayan, horlanan, tekmelenen, hep kaçıp saklanmak zorunda olanlardır sokak hayvanları. Okuduğumda çok beğendiğim bir sözü burada aktarmak istiyorum; Yanlış bilinenin aksine, "sokak hayvanları sorunu değil, sokak hayvanlarının sorunları vardır."

Sokaklarda kontrolsüz hayvanların gezmesini hiç kimse arzu etmemektedir. Bunun için hayvan nüfusunun kontrol altına alınması gerekmektedir. Popülasyon kontrol altına alınmadıkça ne hayvanların ne de insanların sorunu çözülemeyecektir. Yıllardır yapılan zehirleyerek, vurarak, şehirlerin dışına atılarak sokak hayvanı sayısının azaltılamadığı görülmüştür.

5199 sayılı Yasa Madde 6. da bu konu ile ilgili sahipsiz veya güçten düşmüş hayvanların en hızlı şekilde yerel yönetimlerce kurulan veya izin verilen hayvan bakımevlerine götürülmesi zorunludur. Bu hayvanların öncelikle söz konusu merkezlerde oluşturulacak müşahede yerlerinde tutulması sağlanır. Müşahede yerlerinde kısırlaştırılan, aşılanan ve rehabilite edilen hayvanların kaydedildikten sonra öncelikle alındıkları ortama bırakılmaları esastır denilmektedir (5).

Zehirleyerek, vurarak yok etme hayvan sayısını azaltmamakta, tam tersine geride kalan hayvanlar daha fazla yemek bulabilmekte ve soylarını devam ettirme içgüdüleriyle daha fazla üremekte ve hayvan nüfusu artmaktadır. Kısırlaştırma sokaktaki hayvan nüfusunun azaltılmasında en etkili ve insani yöntemdir.

Sokaklarda binlerce sahipsiz hayvan yaşamaya çalışmaktadır. Bunların hepsini alabilecek barınaklar kurmak ise imkansızdır. Barınaklar sokaklarda yaşayamayacak durumda olan hasta, yaralı, sakat, yavru ve terk edilmiş ev hayvanları için olmalıdır. Bu nedenle kısırlaştırılmış ve rehabilite edilmiş olarak alıştıkları yerde yaşamaları sağlandığı takdirde, üremeleri önlenecek ve zamanla sokaklarda kontrolsüz hayvan kalmayacaktır.

Günümüzde sokaklar hayvanlar için çok tehlikeli hale geldi. Kısırlaştırıldıkları takdirde çiftleşmek için eş aramadıklarından daha rahat yiyecek bulma imkanı buluyorlar. Koku da bırakmadıkları için erkek köpekler tarafından aranıp bulunmuyor ve rahat bırakılıyorlar. Ayrıca kısırlaştırıldıkları için daha sakin oluyor ve saldırgan özellikleri de kayboluyor.

Sahipsiz hayvanları kısırlaştırıp, aşılayarak toplumun sağlığını da korumuş oluyoruz. Hastalık taşımayan, saldırgan özellikleri kaybolmuş hayvanlar insanlar için bir tehlike arz etmiyor. Kulağında küpesi olan köpekler rehabilite edilmiş köpeklerdir ve biz sokağımızda, mahallemizde bu köpekleri gördüğümüzde Belediyeyi aramamalı ve elimizden geldiği kadar bu hayvanların yaşam mücadelelerine destek olmalıyız. Çünkü bu hayvanlar dışarıdan gelebilecek, kontrolsüz hayvanların bulundukları

bölgeye girmesine de mani olmaktadır.

Kısırlaştır, aşılat, yaşat kampanyası düzenli ve sistemli bir şekilde uygulandığı takdirde, 5-10 yıl içinde sahipsiz sokak hayvanı sorunu çözülmüş olacaktır.

Birçok kişi sokaklarda bu hayvanların dolaşmasını istememektedir. Ne yazık ki birçok belediye de bu hayvanları yok etme yolunu seçmektedir. Ancak öldürmeyle bu hayvanların yok edilemedikleri ortadadır. Köpeklerin % 80'ini öldürmek mümkün olsa bile, kalan hayvanlar kısa zamanda çoğalacak bu boşluğu dolduracaklardır. Çünkü bir dişi köpekten altı yıl içinde 67.000 köpeğin ürediği hesaplanmıştır. Bunun için de en iyi ve insani çözüm sahipsiz bu hayvanların kısırlaştırılıp aşılanarak, alındığı yere bırakılmasıdır.

Avrupa ülkeleri sokak hayvanı sorununu bu şekilde çözmüşlerdir.

Ev hayvanlarının da kısırlaştırılmaları çok önemlidir. Kısırlaştırılmayan ev hayvanlarından doğan yavrulara sahipleri iyi bir ev bulmak için uğraşıyorlar, ancak sahiplendirdikleri yavruların bazıları bir süre sonra sokaklara ve barınaklara bırakılıyor. Ya da elden ele, evden eve gezmek zorunda kalıyor. Kendinizin bakamayacağı hayvanınızı doğurtmayın. Ayrıca kısırlaştırılan hayvanın rahim ve meme kanserine yakalanma riski çok az olduğundan, hayvanınızın sağlığını da korumuş oluyorsunuz.

Sevmek, sevmemek, beslemek, beslememek kişisel bir tercihtir. . Fakat yaşam hakkına saygı göstermek insanlık vazifemizdir. Ahlaki, vicdani,

kanuni çözüm ise *Kısırlaştır-Aşılat-Yaşat* 'tır.

Yurtdışından kaçak olarak getirilen hayvanların girişleri de önlenmelidir. Kaçak yollarla getirilen bu hayvanların büyük çoğunluğu hastalık taşımakta, petshoplarda aşıları ve tedavileri yapılmadan satılmaktadır. Bu durum halk sağlığını da tehdit etmektedir. Bu hayvanların bir kısmı satıldıktan bir süre sonra ölmektedir. Petshoplardan bebekken alınan bu hayvanların bir kısmı da bir süre sonra bıkılarak sokağa atılmaktadır. Son zamanlarda sokaklarda ve barınaklarda bu cins köpeklere sıkça rastlamaktayız. Kısırlaştırmanın yanında batılı ülkelerde olduğu gibi petshoplar ya çok iyi denetlenmeli ya da buralardan hayvan satışı yasaklanmalıdır. Hayvan sahiplenmek isteyenlerin illerindeki mevcut hayvan barınaklarından hayvan sahiplenmeleri yaygınlaştırılmalıdır.

Hayvan popülasyonunun kontrol altına alınması, sahiplenilen hayvanın terk edilmemesi, kaybolan hayvanların kolay bulunabilmesi için, sahipli, sahipsiz tüm kedi ve köpeklere mikrochip takılması zorunlu olmalıdır.

Diyarbakır'da Sokak Hayvanları

Derneğimizin yıllarca sürdürdüğü çalışmalar neticesinde Diyarbakır'da sokak hayvanlarına daha medeni ve insani yaklaşılması bir ölçüde başarılmış, bu konudaki çalışmalarımız ve çabalarımız devam etmektedir.

Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi ile modern bir bakımevi yapılması ile ilgili görüşmelerimiz sonucunda Hayvan Bakımevi ve Rehabilitasyon Merkezi 2007 yılında hizmete girdi. Sokaktan alınan köpekler bakımevine getirilmekte, burada bir sağlık sorunları varsa tedavileri yapılmakta, daha sonra aşıları ve kısırlaştırılmaları yapılmakta, küpelenererek chip takılmakta, daha sonra da ya alındığı yere veya çoğunlukla, bakımevi ile derneğimizin yaptığı araştırma sonucunda uygun bulunan yerlere bu hayvanlar bırakılmaktadır. Sakat ve dışarıda yaşaması uygun görülmeyen köpekler bakımevinde bakılmaktadır. Son zamanlarda Diyarbakır'da yaşayanların gözledikleri gibi sokaklarda küpeli köpekler dolaşmaktadır.

Diyarbakır sokak hayvanlarının zor durumda olduğu illerden birisidir. Nüfus yoğunluğu, trafik sıkışıklığı, çöp kutularının olmayışı, yemek bulmada sorun yaşamaları, çocuk sayısının çok olması ve bu çocukların doğa ve hayvanlar konusunda çok eğitimsiz olması ve hayvanlara yoğun

DIYARBAKIRDA
DOĞAL HAYAT
SU, İKLİM,
ENERJİ VE
MADEN

olarak şiddet uygulamaları, sokak hayvanlarının hayatını çok zorlaştırmaktadır. Çocukların yanında bazı yetişkinlerin de bu hayvanları sokaklarda veya evinin çevresinde görmek istememesi de hayvanların yaşamlarını tehdit eden unsurlardır. Hayvanlar yoğun olarak özellikle çocuklar tarafından şiddet ve işkencelere maruz kalmaktadırlar. Kedi ve köpeklerin kuyrukları, kulakları kesilmekte, gözleri oyulmakta, yüksek yerlerden atılmakta, yavrular annelerinin yanından alınmakta, sokaklarda ölümün kucağına atılmaktadırlar. Boyunlarına ip bağlanmış ve bu ip boynunu kesmiş ve acılar içindeki köpekler çok sık karşılaştığımız olaylar. Bakımevine bu köpekler devamlı gelmektedir. Ayakları sakatlanmış veya felç olmuş hayvanlara da çok sık rastlıyoruz. Vatandaşın işine yaramayan ve sokaklara atılan eşeklerin sokaklarda dolaştığını da görüyoruz. Bu hayvanların bazı kişiler tarafından toplanıp kesilerek insanlara yedirildiği malumunuzdur. Yollarda arabalar tarafından ezilmiş hayvan ölümleri kanıksanan olaylar. Ayrıca onca aç insan varken hayvan hakları önemli mi diyen insanların çokluğu da bizi üzen ve yoran bir durum. İnsanların aç olmasından hayvanlar sorumlu olmadığı gibi, insanların yemediği çöplere atılan yemekleri bu hayvanlar yiyerek hayatta kalmaya çabalamaktadırlar.

Diyarbakır'da özellikle çocukların doğa ve hayvanlar konusunda eğitilmeleri gerektiğini düşündüğümüz için, kenar semtlerde bulunan okullar başta olmak üzere okullarda eğitim çalışmalarını sürdürmekteyiz. Bu çalışmaların bir süre sonra neticesini alacağımız inancındayız.

Broşür dağıtarak, billboardlara afişler asarak,

yerel televizyonlarda eğitici programlar yaparak, yerel gazetelerde eğitici yazılar yazarak halkımızı doğa ve hayvan hakları konusunda bilinçlendirmeye çaba sarf ediyoruz. Yalnız Diyarbakır merkezi değil, çevre il ve ilçelerde bulunan hayvan hakları ihlalleriyle de ilgilenmekteyiz. Ayrıca buralarda bulunan doğa ve hayvan korumacı kişilere her konuda yardım ve destek vermekteyiz.

Tüm bunların yanında Diyarbakır halkının bir bölümünün hayvanlara davranışları ve bakış açıları bizi umutlandırmaktadır. Yıllar içinde ilimizde hayvanlara bakış açısının yavaş yavaş değiştiğini, insanların daha duyarlı davranmaya başladıklarını, hayvan sahiplenmelerin arttığını büyük memnuniyetle izliyoruz.

Büyükşehir Belediyesine ve Çevre ve Orman İl Müdürlüğüne bizimle işbirliği yaptıkları için, 7.Kolordu Komutanlığına da yıllardır yemeklerini eski barınağa ve yeni yapılan bakımevine verdikleri için çok teşekkür ederiz. Hiçbir canlının eziyet görmediği, barış içinde yaşayabildiğimiz bir dünya dilerim.

KAYNAKLAR:

1. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu
2. 5326 sayılı Kabahatler Kanunu
3. Prof.Dr.Sevil Atasoy,İlk Darbe, Elimize Bulaşan Kan,İstanbul Barosu Dergisi, Özel Sayı 8,Mayıs 2008.
4. Yaşamak İstiyorum, Bilim ve Teknik Dergisi
5. 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu Madde:6

DIYARBAKIRDA
DOĞAL HAYAT
SU, İKLİM,
ENERJİ VE
MADEN